

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
гірничої справи,
природокористування та будівництва
27 серпня 2024 р.,
протокол № 08
Голова Вченої ради

_____ Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛАНДШАФТОЗНАВСТВО»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності код спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
(назва факультету)
кафедра маркшейдерії
(назва кафедри)

Схвалено на засіданні кафедри
маркшейдерії

(назва кафедри)

27 серпня 2024, протокол № 8

Завідувач кафедри

_____ Володимир ШЛАПАК

Гарант освітньо-професійної
програми

_____ Андрій КРИВОРУЧКО

Розробник: к.т.н., доц. кафедри маркшейдерії Володимир ШЛАПАК
(науковий ступінь, посада, прізвище та власне ім'я)

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/2

Робоча програма навчальної дисципліни «Ландшафтознавство» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «назва освітнього ступеня» спеціальності код спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» освітньо-професійна програма «Геодезія та землеустрій» затверджена Вченою радою факультету гірничої справи, природокористування та будівництва від 27 серпня 2024, протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	19 Архітектура та будівництво	Обов'язкова (обов'язкова, вибіркова)	
Модулів – 2	193 «Геодезія та землеустрій»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2	__
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1	__
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 4	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	__ год.
		Практичні	
		32 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
56 год.	__ год.		
Вид контролю: залік			

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання – __% аудиторних занять, __ % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Ландшафтознавство — це дисципліна, що вивчає природні і антропогенні ландшафти як цілісні системи, їхню структуру, взаємодію компонентів, еволюцію, функціонування та роль у природному середовищі й суспільстві. Вона поєднує знання з географії, екології, ґрунтознавства, геології, кліматології та інших наук.

Важливість вивчення дисципліни ландшафтознавства:

- збереження біорізноманіття;
- розробка стратегій сталого використання природних ресурсів;
- прогнозування екологічних катастроф;
- оцінка природного потенціалу територій для господарської діяльності.

Ландшафтознавство тісно пов'язане з географією, екологією, геологією, ґрунтознавством, кліматологією, біологією, урбаністикою та іншими природничими і суспільними науками.

Сучасні тенденції для розвитку ландшафтознавства є використання ГІС-технологій для аналізу і моделювання ландшафтів, інтеграція екологічного підходу у вивчення антропогенних ландшафтів, дослідження впливу змін клімату на ландшафтні системи.

Ця дисципліна також має прикладне значення у плануванні територій, ландшафтному дизайні, природоохоронній діяльності та управлінні природними ресурсами.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування знань у здобувачів вищої освіти про структуру, функціонування та динаміку ландшафтів, розвиток навичок їх аналізу, оцінки та прогнозування змін для раціонального використання природних ресурсів і збереження екологічної рівноваги.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з теоретичними основами ландшафтознавства, поняттям ландшафту та його компонентами;
- вивчення структури, функціонування та класифікації природних і антропогенних ландшафтів;
- опанування сучасних методів дослідження та аналізу ландшафтів, включаючи польові, картографічні та ГІС-технології;
- вивчення впливу антропогенної діяльності на ландшафти та принципів їхнього раціонального використання й охорони;
- формування навичок прогнозування змін ландшафтів у контексті кліматичних змін і господарської діяльності;
- розвиток практичних умінь оцінювати ресурси території для господарського, рекреаційного й екологічного використання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Ландшафтознавство» здобувач вищої освіти повинен

знати:

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 5

- основні поняття, закони й принципи ландшафтознавства;
- структуру, компоненти та типи ландшафтів;
- закономірності розвитку і просторової організації ландшафтів;
- класифікацію природних і антропогенних ландшафтів;
- методи дослідження ландшафтів: польові, картографічні, моделювання, використання ГІС;
- основи оцінки антропогенного впливу на ландшафти;
- принципи раціонального природокористування та ландшафтної екології.

вміти:

- аналізувати структуру та компоненти ландшафту;
- визначати типи ландшафтів і їхню функціональну роль;
- виконувати польові дослідження, описувати та картографувати ландшафти.
- використовувати ГІС-технології та супутникові знімки для аналізу та моделювання ландшафтів;
- оцінювати стан і ресурсний потенціал ландшафтів для господарських потреб;
- розробляти рекомендації з охорони, відновлення та раціонального використання ландшафтів;
- прогнозувати можливі зміни в ландшафтах у результаті природних і антропогенних процесів.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати додатково наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк 14/6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Основи ландшафтознавства

Тема1. Вступ до ландшафтознавства:

Поняття, предмет і завдання ландшафтознавства. Історія розвитку науки.

Тема2. Ландшафт як географічна система:

Структура ландшафту, його компоненти та взаємозв'язки між ними.

Тема3. Природні компоненти ландшафту:

Рельєф, клімат, гідрологія, ґрунти, рослинність, тваринний світ.

Тема4. Типи і класифікація ландшафтів:

Принципи класифікації, природні та антропогенні ландшафти.

Тема5. Методи ландшафтних досліджень:

Польові, картографічні, дистанційні методи, використання ГІС.

Тема6. Еволюція і динаміка ландшафтів:

Закономірності розвитку ландшафтів. Вплив природних процесів і кліматичних змін.

Тема7. Антропогенні зміни ландшафтів:

Урбанізація, сільське господарство, промислове освоєння територій.

Тема8. Ресурсний потенціал ландшафтів:

Ландшафти як джерело природних ресурсів: ґрунтових, водних, біологічних.

Змістовий модуль 2. Ландшафти як екологічні системи

Тема9. Екологічні аспекти ландшафтознавства:

Ландшафти як екологічні системи. Біорізноманіття та екологічна стабільність.

Тема10. Ландшафтне планування:

Принципи та методи територіального планування. Використання ГІС.

Тема11. Рекреаційні ландшафти:

Оцінка та використання ландшафтів для туризму та відпочинку.

Тема12. Урбанізовані ландшафти:

Особливості міських ландшафтів, їхня структура і функції.

Тема13. Ландшафти України:

Типи ландшафтів, їхня характеристика та особливості розподілу.

Тема14. Охорона і відновлення ландшафтів:

Проблеми деградації ландшафтів, рекультивация та природоохоронні заходи.

Тема15. Сучасні технології в ландшафтознавстві:

Використання ГІС, дистанційного зондування і моделювання ландшафтів.

Тема16. Глобальні проблеми ландшафтів: Зміни клімату, деградація земель,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/7

збереження ландшафтного різноманіття.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійн а робота	усього	лекції	практичні	самостійн а робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Основи ландшафтознавства								
Вступ до ландшафтознавства	7	2	2	3				
Ландшафт як географічна система.	7	2	2	3				
Природні компоненти ландшафту	7	2	2	3				
Типи і класифікація ландшафтів	7	2	2	3				
Методи ландшафтних досліджень	7	2	2	3				
Еволюція і динаміка ландшафтів	7	2	2	3				
Антропогенні зміни ландшафтів	7	2	2	3				
Ресурсний потенціал ландшафтів	7	2	2	3				
Змістовий модуль 2. Ландшафти як екологічні системи								
Екологічні аспекти ландшафтознавства	8	2	2	4				
Ландшафтне планування	8	2	2	4				
Рекреаційні ландшафти	8	2	2	4				
Урбанізовані ландшафти	8	2	2	4				
Ландшафти України	8	2	2	4				
Охорона і відновлення ландшафтів	8	2	2	4				
Сучасні технології в ландшафтознавстві	8	2	2	4				
Глобальні проблеми ландшафтів	8	2	2	4				
ВСЬОГО	120	32	32	56				

5. Тематики практичних занять

	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Вступ до ландшафтознавства: Аналіз історії розвитку ландшафтознавства та його місця серед інших географічних дисциплін. Підготовка тематичних доповідей.	2	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 8

2.	Ландшафт як географічна система: Побудова схеми ландшафту як цілісної системи з компонентами та їх взаємозв'язками.	2	
3.	Природні компоненти ландшафту: Опис основних природних компонентів конкретного ландшафту (за картографічними або польовими даними).	2	
4.	Типи і класифікація ландшафтів: Практичне застосування класифікації ландшафтів. Визначення типів ландшафтів на основі карт або супутникових знімків.	2	
5.	Методи ландшафтних досліджень: Використання картографічних і дистанційних методів дослідження. Побудова ландшафтної карти невеликої території.	2	
6.	Еволюція і динаміка ландшафтів: Аналіз змін ландшафтів у часі за картографічними матеріалами або супутниковими знінками.	2	
7.	Антропогенні зміни ландшафтів: Оцінка впливу антропогенних факторів на ландшафт за прикладами з різних регіонів (урбанізація, промисловість, сільське господарство).	2	
8.	Ресурсний потенціал ландшафтів: Оцінка природно-ресурсного потенціалу конкретної території на основі аналізу ландшафтних карт і даних.	2	
9.	Екологічні аспекти ландшафтознавства: Виявлення екологічних проблем у ландшафтах, їх оцінка і пропозиції щодо вирішення.	2	
10.	Ландшафтне планування: Розробка проекту зонування території з урахуванням функціонального призначення ландшафтів.	2	
11.	Рекреаційні ландшафти: Оцінка придатності територій для рекреаційного використання (за природними і соціально-економічними критеріями).	2	
12.	Урбанізовані ландшафти: Аналіз структури міського ландшафту на прикладі конкретного міста. Визначення проблем та пропозиції щодо їх вирішення.	2	
13.	Ландшафти України: Вивчення типів ландшафтів України, їх особливостей, зонального і регіонального розподілу.	2	
14.	Охорона і відновлення ландшафтів: Розробка заходів з охорони і рекультивациі порушених ландшафтів.	2	
15.	Сучасні технології в ландшафтознавстві: Використання програмного забезпечення ГІС для аналізу та моделювання ландшафтів.	2	
16.	Глобальні проблеми ландшафтів: Обговорення глобальних екологічних проблем і їх впливу на ландшафти. Підготовка презентацій з пропозиціями вирішення.	3	
РАЗОМ		32	

6. Завдання для самостійної роботи

Змістові модулі і теми	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
Історія розвитку ландшафтознавства та його значення для сучасної науки. Ознайомлення з основною термінологією дисципліни.	3	
Аналіз взаємозв'язків між компонентами ландшафту на прикладі конкретної території. Ландшафти, які є найбільш стійкими до антропогенних впливів.	3	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/9

Характеристика одного з компонентів ландшафту (рельєфу, клімату, рослинності) у вибраній зоні. Аналіз впливу клімату на рослинний і ґрунтовий покрив території.	3	
Класифікацій ландшафтів і підготувати порівняльну таблицю для декількох типів. Приклади типів ландшафтів з різних природних зон України.	3	
Аналітична записка про природні процеси, що впливають на зміну ландшафтів. Приклад території, де ландшафт змінився через кліматичні або тектонічні процеси.	3	
Антропогенна зміна ландшафтів (міста, кар'єри, сільськогосподарські землі) і оцінити рівень їхньої трансформації.	3	
Аналіз природних ресурсів конкретного ландшафту (вода, ґрунти, рослинність) і запропонувати способи їх раціонального використання. Визначення ландшафтів з найбільшим потенціалом для господарської діяльності.	3	
Екологічні проблеми у своєму регіоні, пов'язані зі станом ландшафтів. Пропозиції щодо зменшення впливу людської діяльності на екологічний стан ландшафтів.	4	
Аналіз ландшафтного планування (парк, природоохоронна зона).	4	
Рекреаційні ландшафти (національні парки, курорти) і оцінити їхній стан. Рекомендації щодо покращення використання рекреаційного потенціалу обраного ландшафту.	4	
Аналіз структури урбанізованого ландшафту свого населеного пункту. Заходи для збереження природних компонентів в умовах міста.	4	
Особливості ландшафтів України (наприклад, Полісся, Степу або Карпат)..	4	
Приклади успішної рекультивации ландшафтів у світі та підготувати їхній аналіз. План заходів для відновлення порушеного ландшафту.	4	
Ознайомлення з одним із сучасних інструментів (наприклад, ArcGIS, Google Earth) і виконати практичне завдання. Використання дистанційного зондування у вивченні ландшафтів.	4	
Дослідження впливу зміни клімату на ландшафти у різних регіонах світу. Глобальні виклики для збереження ландшафтів у XXI столітті.	4	
ВСЬОГО	56	104

7. Індивідуальні самостійні завдання

1. Розробка ландшафтної карти невеликої території:
2. Аналіз антропогенного впливу на ландшафти:
3. Проєкт зонування природоохоронної території:
4. Дослідження змін ландшафтів через кліматичні фактори:
5. Розробка рекомендацій з відновлення деградованого ландшафту:

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 10

політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	100
Підсумкова семестрова оцінка	100	100

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять ¹	40	30
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ²	50	60
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали) ³ : 1. Участь у здобувач вищої освітиських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі здобувач вищої освітиських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік видів робіт)	10	10
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	100

¹ Кількість балів за виконання завдань під час навчальних занять визначає викладач у межах встановленого ліміту балів за поточний контроль та з урахуванням вагового коефіцієнту для даного виду робіт у діапазоні 0,6-1,0. Значення вагового коефіцієнта 1,0 може бути застосовано до навчальних дисциплін, у структурі яких передбачені лабораторні роботи. Наприклад, якщо викладач застосовує для виконання завдань під час навчальних занять ваговий коефіцієнт 0,8, то за навчальний семестр здобувач вищої освіти має можливість набрати $0,8 \times 60 = 48$ балів за даний вид робіт.

² Кількість балів за виконання та захист індивідуальних самостійних завдань визначає викладач у межах встановленого ліміту балів за поточний контроль та з урахуванням вагового коефіцієнту для даного виду робіт у діапазоні 0,0-0,4. Значення вагового коефіцієнта 0,0 може бути застосовано до навчальних дисциплін, у структурі яких передбачені лабораторні роботи. Наприклад, якщо викладач застосовує для виконання та захисту

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 11

індивідуальних самостійних завдань ваговий коефіцієнт 0,2, то за навчальний семестр здобувач вищої освіти має можливість набрати $0,2 \times 60 = 12$ балів за даний вид робіт. При цьому зарахування балів за виконання та захист індивідуального самостійного завдання здійснюється за умови, що здобувач вищої освіти набрав не менше 50% від максимальної кількості балів, які передбачені для даного виду роботи.

³ Перелік видів робіт, за виконання яких здобувач вищої освіти може набрати додаткові (заохочувальні) бали з навчальної дисципліни, а також кількість додаткових (заохочувальних) балів у межах встановленого ліміту (до 20 балів) визначається на засіданні кафедри, на якій працює викладач.

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	0	0
Участь у дискусії	0	0
Виконання тестових завдань	20	20
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	40	40
Виконання та захист лабораторних робіт	40	40
...		
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	100	100

¹ Перелік видів робіт здобувача вищої освіти, а також кількість балів за виконання кожного окремо виду робіт протягом навчального семестру у межах встановленого ліміту балів за виконання завдань під час навчальних занять визначає викладач.

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт. Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск _____	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 12

більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми¹.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному

¹ Положення щодо вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, не поширюється на останній семестр навчання на всіх рівнях вищої освіти.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск __	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 13

університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

9. Глосарій¹

№	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Ландшафт	Landscape
2	Рельєф	Relief
3	Ґрунтознавство	Soil Science
4	Клімат	Climate
5	Геоекосистема	Geoecosystem
6	Біорізноманіття	Biodiversity
7	Антропогенний вплив	Anthropogenic Impact
8	Урбанізація	Urbanization
9	Рекреаційний ландшафт	Recreational Landscape
10	Рекультивация	Reclamation
11	Ерозія ґрунту	Soil Erosion
12	Геоінформаційна система (ГІС)	Geographic Information System (GIS)
13	Екологічна стабільність	Ecological Stability
14	Ландшафтне планування	Landscape Planning
15	Деградація земель	Land Degradation
16	Гідрологія	Hydrology
17	Супутникове зондування	Satellite Remote Sensing
18	Типологія ландшафтів	Landscape Typology
19	Природно-ресурсний потенціал	Natural Resource Potential
20	Ландшафтна карта	Landscape Map

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-23.06- 05.01/193.00.1/Б/ВК2.2- 2024
	Випуск ___	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 14/ 14

10. Рекомендована література

Основна література

1. Баранський Н. Н. Ландшафтознавство: теорія та практика. Київ: Либідь, 2018. – 352 с.
2. Воробйов В. В. Основи ландшафтної екології. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. – 280 с.
3. Ковальчук І. І. Географія та ландшафтознавство. Львів: Видавництво ЛНУ, 2019. – 400 с.
4. Тюнінг Г. Ландшафтне планування: посібник для фахівців. Пер. з німецької. Київ: Фітосоціоцентр, 2017. – 320 с.
5. Забоклицька М. Р. Методи дослідження природних ландшафтів. Тернопіль: Астон, 2021. – 250 с.
6. Forman R. T., Godron M. Landscape Ecology. New York: John Wiley & Sons, 1986. – 619 p.
7. Naveh Z., Lieberman A. Landscape Ecology: Theory and Application. 2nd ed. New York: Springer, 1994. – 356 p.
8. Лупиніс П. В. Рекреаційна географія та туризм. Одеса: ОНУ, 2018. – 290 с.
9. Bailey R. G. Ecosystem Geography: From Ecoregions to Sites. New York: Springer, 2009. – 251 p.
10. Заставний Ф. Д. Ландшафти України: навчальний посібник. Київ: Наукова думка, 2020. – 275 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
2. <https://www.learn.ztu.edu.ua> – освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка»

*Індекс структурного підрозділу відповідно до наказу ректора «Про затвердження організаційної структури Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 22.06).

** Індекс освітньої програми відповідно до наказу ректора «Про індексацію освітніх програм Державного університету «Житомирська політехніка» (наприклад, 122.00.1/Б).

*** Шифр освітньої компоненти в освітній програмі (наприклад, ОК1).

**** Номер випуску робочої програми навчальної дисципліни (наприклад, 1, 2, 3...).

***** Календарний рік, в якому викладається навчальна дисципліна (наприклад, 2024). Якщо навчальна дисципліна викладається протягом декількох років, то зазначається перший рік.